

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.5/13/2021.

A tanács tagjai: Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Pénzügyminisztérium
(1051 Budapest, József nádor tér 2-4.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Járady Györgyi Hédi kamarai jogtanácsos
(1051 Budapest, József nádor tér 2-4.)

Az ajánlatkérő: Tiszavasvári Város Önkormányzata
(Tiszavasvári, Városháza tér 4.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Sarkadi Tibor ügyvéd
Sarkadi Ügyvédi Iroda
(4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 10.)

A kérelmezett: Muki-Épker Kft.
(4440 Tiszavasvári, Mihálytelep 1.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: „Találkozások tere” kialakítása Tiszavasváriban, nettó 40.810.431.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T-ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 28. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontját, valamint a Kbt. 141. § (6) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 800.000.-Ft, azaz nyolcszázezer forint, míg a kérelmezettel szemben 600.000.-Ft, azaz hatszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt és a kérelmezettet, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítsék.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.
A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell

elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A hivatalbóli kezdeményező, mint támogató a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül TOP-7.1.1-16 számú, „Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva” tárgyú felhívást tett közzé, melyre az ajánlatkérő a TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2018-00028 azonosító számon regisztrált, majd 2018. december 18. napján támogatási kérelmet nyújtott be. A támogató a kérelmet elbírálta és azt támogatásra alkalmasnak minősítette, melynek eredményeként támogatói okirat jött létre a felek között. A támogatói okiratban foglaltak szerint a támogatás tárgya a „Találkozások tere kialakítása Tiszavasváriban” című TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2018-00028 azonosító számú projekt megvalósítása, mely támogatás intenzitása 100%-os. A támogatói okirat értelmében a projekt megvalósításának kezdete 2019. április 1. napjában, a projekt fizikai befejezésének tervezett napja 2020. január 31. napjában került meghatározásra. Az ajánlatkérő kérelmeire tekintettel a támogatói okirat módosítására négy alkalommal került sor.

2. Az ajánlatkérő 2019. augusztus 1. napján a Kbt. Harmadik Része – a Kbt. 115. § (1) bekezdése – szerinti hirdetmény nélküli nyílt közbeszerzési eljárást indított a tárgyi részben meghatározott építési beruházás tárgyban. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren (a továbbiakban: EKR) belül az EKR001011872019 szám alatt került sor.

3. Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívás (a továbbiakban: felhívás) II.2.) pontjában rögzítette, hogy a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel kapcsolatos.

4. Az ajánlatkérő a felhívás II.1.4) és II.2.4) pontjaiban a közbeszerzés mennyiségét az alábbiak szerinti határozta meg:

„Találkozások tere” kialakítása Tiszavasváriban az alábbiak szerint:

A felhívás II.1.4) és II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

romos állapotú lakóépület bontása, terület előkészítés: 280 m²; járdaburkolatok bontása: 28 m³; alakító földmunka: 1.513 m²; ckt, kavics és homokfeltöltés és tömörítés: 517 m³; földmunka: 448 m³; szegélykő építés: 630 fm; térkő burkolás: 1.332 m²; gumilap burkolat készítés, sporteszközök alá: 60 m²; bitumenes útfelújítás: 160 m²; törmelék és földszállítás: 450 m³; zöldfelület kialakítás: 250 m²; napelemes led közvilágítás: 3 db; kültéri pad és szeméttároló beépítés: 10 db; fitness park telepítés, eszközök elhelyezése: 15 db; edzőpark telepítés fix eszközökkel: 14 db; gyöngykavics burkolat edzőpark alá: 40 m³; térfelügyelő kamera elhelyezés: 8 db; 3x63 A-es elektromos szekrény telepítése: 1 db; csapadékvíz elvezetés kiépítése 80 db záportárolóval: 72 fm.”

5. Az ajánlatkérő II.1.7) pontjában a részekre történő ajánlattétel lehetőségét nem biztosította figyelemmel arra, hogy megítélése szerint a közbeszerzési eljárás tárgyát képező építési beruházás egy egységet képez, egy helyszínen valósul meg, illetve a feladat összetettsége miatt nem bontható részekre.

6. Az ajánlatkérő a felhívás II.1.5) és II.2.7) pontjában a szerződés időtartamát 120 napban határozta meg.

7. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában az ajánlatok bírálati szempontjaként a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja szerint legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszert jelölte meg, melynek keretében az egyösszegű nettó ajánlati árat (Ft) 70 súlyszámmal, míg a kötelezően előírt 24 hónap jótállási időn felül vállalt többlet jótállás idő tartamát (min. 0 hónap, max. 24. hónap), a teljesítésbe bevonni kívánt olyan szakember rendelkezésre állásának igazolása, mely szakember térkő burkolat kialakításában szerzett szakmai tapasztalattal rendelkezik (igen/nem), illetve környezetvédelmi fenntarthatósági vállalások (min. 0 db, max. 5 db) igazoltságát 10-10-10 súlyszámmal kívánta értékelni.

8. Az ajánlatkérő a felhívás III.1.5) pontjában az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit az alábbiak szerint rögzítette:

„A pénzügyi fedezet a TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2018-00028azonosító számú pályázatból kerül biztosításra. Ajánlattevő jogosult 1 db előlegszámla, 3 db részszámla és 1 db vég számla benyújtására. Előlegszámla: a vállalkozási szerződés aláírásával egy időben nyújtható be a nettó ellenszolgáltatás 5%-ának megfelelő összegére. Az 1. részszámla az építési munkálatok 25%-ának, a 2. részszámla 50%-ának, 3. részszámla 75%-ának teljesítését követően nyújtható be. A vég számla a műszaki átadás-átvételi eljárása sikeres lezárásnak napján nyújtható be. Az előleg a vég számlából kerül elszámolásra. A kifizetés a Ptk. 6:130. § (1)-(2) bekezdései és a Kbt. 135. § (5)-(6) bekezdése szerint, alvállalkozó igénybevétele esetén a Kbt. 135. § (3) bekezdésében foglalt szabályok alapján, a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32/A. § és 32/B. § rendelkezései szerint történik. A finanszírozás módja utófinanszírozás. Támogatás intenzitása 100,000000%. Részletes szabályokat a Vállalkozási szerződések tervezete tartalmazza.”

9. Az ajánlatkérő a felhívás IV.2.2) pontjában az ajánlattételi határidőt 2019. augusztus 9. napjának 10:00 órájában határozta meg. Az ajánlatkérő a felhívás V.2) pontjában (További információk) 5. pontjában emellett rögzítette, hogy az ajánlatkérő az eljárásban nem határozott meg alkalmassági követelményt, így a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívás nem kerül alkalmazásra, míg a felhívás V.2) 9. pontjában rögzítette, hogy az ajánlatkérő helyszíni bejárást és konzultációt nem szervez.

10. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként „Útmutató a közbeszerzési eljáráshoz” elnevezés alatt közbeszerzési dokumentációt (a továbbiakban: dokumentáció) is készített. Az ajánlatkérő a dokumentáció I.3. pontjában (a projekt bemutatása, a beszerzés tárgya) rögzítette, hogy a „munkák részletes ismertetését és mennyiségeit a jelen útmutatóhoz kapcsolódó tervek, műszaki leírások, költségvetések tartalmazzák”.

11. Az ajánlatkérő a dokumentáció I.6. pontjában (helyszíni bejárást, konzultáció) alatt az alábbiakat rögzítette: „Helyszíni bejárást, konzultációt: Az ajánlatkérő helyszíni bejárást és konzultációt nem szervez. Az ajánlattevő kötelessége, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket minden olyan információ beszerzésére, amely az ajánlat elkészítéséhez szükséges, beleértve a teljesítés helyszínének alaposabb megismerését. Amennyiben ajánlattevő nem járja be a helyszínt, vagy elmulasztja a körülmények részletes megismerését, az nem menti fel azon kötelezettségeket és felelősségeket alól, amelyért később a megvalósítás során felel.”

12. Az ajánlatkérő a dokumentáció I.13. pontjában (az ajánlat tartalma, igazolások, nyilatkozatok jegyzéke), valamint a dokumentáció I.14. pontjában (az ajánlati ár) előírta, hogy az eljárási ajánlattevői kötelesek a dokumentáció mellékletét képező tételes költségvetés beárazására, melyet az ajánlat részeként papír alapon kitöltve kötelesek benyújtani. Az ajánlatkérő a rendelkezésre bocsátott árazatlan költségvetésben mindösszesen 38 tétel beárazását várta el (anyag és díj költség feltüntetésével), melyben a lakóépület és melléképület bontása, utcafronti kerítések bontása tételt követően 37 tételben rögzítette a területelőkészítési munkákkal összefüggő tétele. Az árazatlan költségvetés 30. és 35. tétele – mely az energia ellátás és a térfigyelő kamera kialakításával összefüggésben jelent meg – az alábbiakat tartalmazta:

Ssz.	Tételszám	Tétel szövege	Menny.	Egység	Anyag egységár	Díj egységre	Anyag összesen	Díj összesen
30	71-009-2738094	3X63 A-es elektromos szekrény elhelyezése, színpadtechnikához, hangosításhoz, közműszolgáltatói fejlesztési díj befizetéssel, bekötéssel (9 fm -es bekötés közműszolgáltatói díjjal) (Eon-659.000,- + 9x4.200,- + 128.000,- + 48.000,-)	1	klt	0	0	0	0
35	72-011-1661061	Térfigyelő kamerák elhelyezése meglévő kandeláberekre és meglévő közvilágítási oszlopokra: 8 db 2 Mpx fix csőkamera infravetítővel (fémházas); 1 db 32 csatornás 4K IP rögzítő, 2HDD; 1 db 2TB WD HDD; 4 db NanoStation LOCO M5 airMAX 5GHz kültéri AP/Kliens; 2 db LiteBeam M5 23dBi 5GHz kültéri AP/Kliens; 1 db 10/100/1000 Mbps 8P switch; 610 fm Cat5e UTP kábel; 1 db 40" led monitor	1	klt	0	0	0	0

13. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként műszaki leírást is mellékel, mely műszaki leírás részeként az alábbi dokumentumokat bocsátotta az ajánlattevők rendelkezésére: Tervezői költségbecslés; Kiviteli tervlapok (úgy mint felmérési állapot tervlap, tervezett állapot, növénytelepítés, csapadékvíz elvezetés); Kiviteli tervdokumentáció; Bontási tervdokumentáció; Közvilágítás műleírás; Növényzet kiírása; Vízvezető szikkasztó leírása; Street workout park leírása; Fitnesspark elemek leírása; Street workout park elemek leírása.

A kiviteli tervlapok tekintetében a felmérési állapot tervlapon gázvezeték csak közterületen került ábrázolásra, gázcsanak a tervlapon nem került feltüntetésre. Mindezek mellett a rendelkezésre bocsátott dokumentumok a közművek kezelésével kapcsolatosan érdemi információt nem tartalmaznak, ahogy a gázvezeték megszüntetését sem.

14. A műszaki dokumentumok részeként kibocsátott Bontás tervdokumentáció – a tárgyi jogorvoslati eljárás szempontjából – az alábbi releváns pontokat tartalmazta:

„I. Előzmények:

Tiszavasvári Város Önkormányzata 2019. tavaszán vásárolta meg a tárgyi ingatlantant, a rajta található romos állapotú lakóépülettel és melléképülettel. Az ingatlanon park kialakítására kerül sor, melyhez szükséges mindkét épület teljes lebontása, a törmelék elszállítása, valamint

az ingatlan rendbetétele. Ennek érdekében az önkormányzat megbízta a tervezőt, hogy a vonatkozó előírások betartásával a 145 hrsz-ú ingatlanon a romos állapotban lévő lakóépületének és melléképületének tervdokumentációját készítse el, mely alapján a közbeszerzés elindítható, a vállalkozó kiválasztható. Az érdemi munka megkezdése előtt helyszíni szemlére és felmérésekre került sor. A helyszíni bejárás során elemeztük a környezeti adottságokat, ezt követően pontosítottuk a tervezési programot, a bontandó épületek szerkezeti kialakítását, elhelyezkedését.

II. Általános adatok:

A 145 hrsz-ú ingatlan Tiszavasvári központi részén helyezkedik el, egy közepes forgalmú aszfalt burkolatú utca és a nagyforgalmú Tiszalök-Tiszavasvári összekötő út találkozásában. Az érintett lakóépület délkeleti és délnyugati oldala, a melléképület keleti oldala teljesen az utcafronton található, vagyis mindkét épület bontásakor ügyelni kell a gépjármű- és gyalogos forgalom elterelésére. A bontandó épületeken kívül az ingatlanon más felépítmény nem található.

III. Lakóépület bontására vonatkozó adatok:

(...) villamos energia: van, ezért a bontás megkezdése előtt szakvállalattal le kell kötni

gáz: van, ezért a bontás megkezdése előtt szakvállalattal le kell kötni. (...)

Szerkezeti kialakítás:

Épületgépészet: az épületben gépészeti berendezések már nem találhatók, elektromos, vízszennyvíz, földgáz vezetékek bontása, illetve hálózatról történő lekötése a tényleges bontás megkezdése előtt megtörténik.

IV. Melléképület bontására vonatkozó adatok:

(...) villamos energia: korábban kikötésre került

gáz: nincs (...)

V. A bontási munkák végrehajtása:

1. A bontást csak az épület teljes kiürítése, a közműről való szakszerű teljes lekötés után, megfelelő szakmai vezetés mellett folyamatosan kell végezni a munka- és balesetvédelmi előírások szigorú betartása mellett! (...)"

15. Az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárás megindítását követően, az ajánlatok bontásának a napján, azaz 2019. augusztus 9. napján tett elsőként lépést a földgázszolgáltatás végleges megszüntetésének megrendelése tekintetében. Az ajánlatkérő által kitöltött és a gázszolgáltatóhoz beadott megrendelőlap azonban az alábbi „fontos megjegyzéseket” is tartalmazta:

- „A gázszolgáltatás végleges megszüntetésével egyidejűleg az egyetemes szolgáltatási és elosztóhálózat-használati szerződés is megszűnik.

- A gázszolgáltatás végleges megszüntetése nem ingyenes. A 13/2016. (XII. 20.) MEKH rendelet alapján külön díj számítható fel a műszaki beavatkozásért; a fizetendő díj mértékét az illetékes földgázelosztói engedélyes üzletszabályzata tartalmazza.

- A gázmérő(k) véglegesen leszerelésre kerül(nek).

- A gázmérő előtti vezeték nyomásmentesítésére annak megrendelése után kerülhet sor. A megrendelés a helyszíni szemlét követően adott árajánlat alapján készül (épület/falak bontása esetén kötelező). A felhasználó tulajdonában lévő, lezárás utáni vezetékszakas nem marad nyomás alatt. Ezen és esetleges egyéb (pl. földmunka) megrendelésekkel kapcsolatosan, kérjük, érdeklődjön az illetékes elosztói engedélyesnél.

Külön felhívjuk figyelmét, hogy jelen megrendelés érvényessége 60 nap. Abban az esetben,

ha a felhasználónak felrőható okból nem lehet elvégezni a munkát, a megrendelés automatikusan érvényét veszíti.”

Az ajánlatkérő megrendelésre tekintettel a gázmérő leszerelésére és ledugózására – a gázcsanak eltávolítása nélkül – 2019. augusztus 21. napján, azaz a közbeszerzési eljárást lezáró döntés (összegezés) megküldését és a vállalkozási szerződés megkötését megelőzően sor került.

16. Az ajánlatkérő mindösszesen öt gazdasági szereplő – köztük a kérelmezett – részére küldte meg felhívását, mely gazdasági szereplők közül végül ketten nyújtottak be ajánlatot a 2019. augusztus 9. napjának 10:00 órájában meghatározott ajánlattételi határidőig.

17. Az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntését (összegezését) 2019. szeptember 3. napján küldte meg az eljárás ajánlattevői részére, melynek tanúsága szerint az eljárása eredményes volt és nyertes ajánlattevő a kérelmezett lett.

18. Az ajánlatkérő és a kérelmezett (a továbbiakban együtt: felek) a vállalkozási szerződést (a továbbiakban: szerződés) 2019. szeptember 9. napján megkötötték, melyben a vállalkozási átalánydíj összesen értékét 39.980.609.-Ft + 10.794.764.-Ft ÁFA összegben határozták meg.

A szerződés 1.3-1.5. pontjai a szerződés tárgya tekintetében az alábbiakat tartalmazta:

„1.3. Vállalkozó feladatát képezi az ajánlattételi felhívásban, közbeszerzési dokumentumban megfogalmazott munkák megvalósítása, a kivitelezési munkák dokumentálása, a szükséges közműszolgáltatói és hatósági átadások megtartása és üzembe helyezések dokumentálása. Vállalkozó kijelenti, hogy a közbeszerzési dokumentumok műszaki tartalmát, a kivitelezési technológiát ismeri.

1.4. A szerződés kiterjed azokra a munkafolyamatokra is, amelyek a jelen szerződésben, illetve a kapcsolódó egyéb dokumentációkban külön nevesítve nincsenek ugyan, de az elvállalt munkák komplett megvalósításához szükségszerűen hozzátartoznak. Ezen munkák pótmunkának nem minősülnek, így a vállalkozói díjat nem növelik (átalányár).

1.5. Vállalkozó a munkaterülete(ke)t megismerte, az(oka)t a feladat elvállalásához szükséges mértékben megvizsgálta. Az építést zavaró közlekedési, társadalmi, technikai és természeti körülményeket az elvárható gondossággal a közbeszerzési eljárás során és az eljárás eredményéről szóló értesítés ajánlattevőnek való megküldését követően ismételt tanulmányozta és a szerződést ezek ismeretében köti meg.”

A szerződés 4.3-4.5. pontjai az elszámolás és számlázás tekintetében az alábbiakat tartalmazta:

„4.3. Vállalkozó jogosult – amennyiben igényel előleget – 1 db előlegszámla, 3 db részszámla és 1 db végszámla benyújtására.

a) az előlegszámla a szerződéskötéssel egy időben nyújtható be, a szerződésben foglalt – általános forgalmi adó nélkül számított – teljes ellenszolgáltatás 5%-ának megfelelő összegére a Kbt. 135. § (8) bekezdése alapján;

b) az első részszámla az építési munkálatok 25%-ának teljesítését követően nyújtható be,

c) a második részszámla az építési munkálatok 50%-ának teljesítését követően nyújtható be,

d) a harmadik részszámla az építési munkálatok 75%-ának teljesítését követően nyújtható be,

e) a végszámla benyújtására a műszaki átadás-átvételi eljárása sikeres lezárásnak napján jogosult nyertes ajánlattevő.

4.4. A teljesítés százalékos értéke alatt ajánlatkérő a Vállalkozó által a műszaki előrehaladás során elkészített, beépített, az építési műszaki ellenőr által elfogadott építőipari teljesítmény

az általános forgalmi adó nélkül számított értékének az általános forgalmi adó nélkül számított vállalkozói díjhoz viszonyított arányát érti.

4.5. A részszámla benyújtásának feltétele a műszaki ellenőr által aláírt, Megrendelő által kiállított részteljesítési igazolás. A teljesítés igazolására a Kbt. 135. § (1)-(2) bekezdéseinek rendelkezései az irányadóak. (...).”

A szerződés 6.1-6.3. pontjai a teljesítési idő tekintetében az alábbiakat tartalmazta:

„6.1. A szerződésben előírt kivitelezési munkák teljesítési határideje: a szerződés mindkét fél általi aláírását követő 120 nap.

6.2. Vállalkozó eredményfelelősséget vállal a beruházás szerződészerű megvalósítására.

6.3. Vállalkozó előteljesítésre jogosult.”

A szerzés 7.1.-7.4. pontjai a műszaki átadás-átvétel tekintetében az alábbiakat tartalmazta:

„7.1. Az építési beruházás építési tevékenységének befejezésekor műszaki átadás-átvételi eljárást kell lefolytatni. A műszaki átadás-átvételi eljárás célja annak ellenőrzése, hogy Megrendelő és Vállalkozó közötti jelen szerződés tárgya szerinti építőipari kivitelezési tevékenység a szerződésben és jogszabályban előírtak alapján, a kivitelezési dokumentációban meghatározottak szerint maradéktalanul megvalósult, és a teljesítés megfelel az előírt műszaki és a jelen szerződésben vállalt egyéb követelményeknek és jellemzőknek.

7.2. Vállalkozó szerződéses kötelezettségeinek teljesítési napja az eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás lezárásának a napja. A műszaki átadás-átvételi eljárást 30 napon belül be kell fejezni. Sikeres műszaki átadás-átvétel esetén a teljesítést késedelmi kötbér nem terheli akkor sem, ha a műszaki átadás-átvétel befejezésének a napja a szerződés szerinti teljesítés napjánál későbbi időpontra esik.

7.3. A sikeres átadás-átvételi eljárásról Felek jegyzőkönyvet vesznek fel.

7.4. Vállalkozó a műszaki átadás-átvételi eljárás időpontjáról a Megrendelőt 15 nappal korábban köteles értesíteni az építési naplóban jelzett kezdeményezéssel, valamint írásos készre jelentéssel.”

19. A szerződéskötést követően az építési munkaterület kérelmezett részére történő átadása 2019. szeptember 11. napján történt meg. A 2020. április 28. napi nyitott állapotú E-FŐNAPLÓ adatai szerint a tényleges munkavégzés a meglévő épületek bontásával 2019. szeptember 17. napján kezdődött meg, mely bontási munka 2019. október 2. napjáig lezajlott. Mindeközben a bontási törmelék elszállítása a bontással párhuzamosan, majd a tereprendezési földmunkákkal egyidőben 2019. november 11. napjáig megtörtént, illetve a terület előkészítése 2019. november 28. napjáig folyamatosan zajlott. A kivitelezés 2019. december 11. napjától a burkolatszegélyek készítésével, alapárok kiemelésével, beton alapgerendák elhelyezésével, teherelosztó homokos kavicsréteg készítésével és tömörítésével folytatódott egészen 2019. december 18. napjáig, majd a kivitelezés rövid időre leállt, majd 2019. december 30. napján folytatódott a térburkolat készítésének munkáival.

20. A felek ezen időszakban módosították első alkalommal a megkötött vállalkozási szerződést, melyet a kérelmezett 2019. december 3. napján kelt kérelme előzött meg. A kérelmezett ezen kérelmében a vállalkozási szerződés teljesítési határidejének hosszabbítását kérvényezte és a módosított teljesítési határidőként 2020. március 31. napját jelölte meg. A kérelmezett az alábbi indokolást tette: „A területen lévő gázközmű teljes megszüntetését az önkormányzat megrendelte a TIGÁZ Zrt-től 2019. augusztus 09-én. A TIGÁZ a gázórát leszerelte, de a gázcsonkot nem szüntette meg, azt későbbi időpontban irányozta leszerelni. Az önkormányzat tájékoztatása szerint hosszas egyeztetés után derült ki az, hogy a

gázcsatlakozás teljes visszabontását külön meg kell rendelni a Tigáz-tól. A teljes visszabontás hivatalos megrendelése november 22-én történt meg, melyre a Tigáz még reagált, az időpont megadásával kapcsolatban. A gáz csatlakozó vezeték megszüntetése, vagyis a gázcsonk visszabontása a mai napig nem történt meg, ami akadályozza a betervezett csapadékvíz elvezető rendszer beépítését és a térburkolat végleges beépítését. Figyelembe véve a beállt fagyos és csapadékos időjárást, a közművek kiépítése akadályokba ütközik a fent leírtak miatt, így kérjük a befejezési időpont módosítását.”

21. A felek a fentiekre tekintettel 2019. december 23. napján módosították első alkalommal szerződésüket, mely módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (6) bekezdését jelölték meg. A módosítás értelmében a szerződés 6.1. pontjában rögzítette teljesítési határidő 2020. március 31. napjára módosult. A szerződésmódos 3.1. pontja tartalmazta a szerződés módosításának indokolását mégpedig az alábbiak szerint: „A kivitelezési területen lévő gázközmű teljes megszüntetését az önkormányzat megrendelte a Tigáz Zrt-től 2019. augusztus 9-én. A Tigáz a gázórát leszerelte, de a gázcsonkot nem szüntette meg, azt későbbi időpontban irányozta leszerelni. A Megrendelő tájékoztatása szerint hosszas egyeztetés után derült ki az, hogy a gázcsatlakozás teljes visszabontását külön meg kell rendelni a Tigáz-tól. A teljes visszabontás hivatalos megrendelése november 22-én történt meg, melyre a Tigáz még reagált, az időpont megadásával kapcsolatban. A gáz csatlakozó vezeték megszüntetése, vagyis a gázcsonk visszabontása a mai napig nem történt meg, ami akadályozza a betervezett csapadékvíz elvezető rendszer beépítését és a térburkolat végleges beépítését. Figyelembe véve a beállt fagyos és csapadékos időjárást, a közművek kiépítése akadályokba ütközik a fent leírtak miatt, így kérjük a befejezési időpont módosítását. A bekövetkezett helyzet a Szerződő Felek érdekkörén kívül, előre nem látható esemény miatt következett be, amelynek eredményeként a szerződés teljesítés határidejének módosítása vált szükségessé.”

22. A kérelmezett az első szerződésmódosítást követően folytatta a kivitelezést. A térburkolat készítése 2020. január 2. napjától egészen 2020. január 21. napjáig zajlott. A fitness eszközök alapozása – a lebontott lakóépület helyén – 2020. január 22. napján történt meg, majd 2020. január 24. és 2020. január 27. napja között megtörtént a kábelárkok ásása, védőcsővezés, föld az árkokba visszatöltés, így sor került a fitness eszközök elhelyezésére 2020. január 28. és 2020. január 31. napja között. Mindezen folyamatokat követte a térburkolat és a kerítésépítés 2020. február 5. napjától kezdődően 2020. március 12. napjáig. Az utolsó naplóbejegyzésre 2020. május 28. napján került sor, amikor is a térvilágítási oszlop elhelyezésére és rögzítésére, valamint a napelemes led lámpatest felszerelésére és beüzemelésére sor került. A naplóbejegyzések szerint a befejező munkák 2020. március 31. és 2020. május 28. napján megtörténtek.

23. A kivitelezés folytatása alatt az ajánlatkérő az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.-vel a csatlakozási szerződést kötött 2020. február 11. napján a 189,000 A többlet feszültség, kiefeszültségű, három fázisra vonatkozó földkábeles szolgáltatás tekintetében. Az ajánlatkérő és az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. között létrejött hálózati csatlakozási szerződést megelőzően az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. az ajánlatkérőhöz 2019. október 9. napján kelt levelében adott arról tájékoztatást, hogy az ajánlatkérő által kért teljesítménnyel a bekapcsolást biztosítani tudja. Jelezte, hogy amennyiben az ajánlatkérő ez irányú igényét fenntartja, úgy az igénybejelentést a tájékoztatás kézhezvételétől számított 90 napon belül jelentse be. Az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. mindezek mellett a levelében részletes tájékoztatást nyújtott az elvégzendő feladatokról is.

24. Az ajánlatkérő és az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. között 2020. február 11. napján létrejött hálózati csatlakozási szerződés 4. pontja az alábbiakat tartalmazta:

„A közcélú hálózat rendelkezésére állás időpontja: A Hálózati csatlakozási szerződés hatálybalépésétől, amennyiben csatlakozási díjfizetési kötelezettség merül fel, és ez utóbbi későbbi időpontra esik, akkor a csatlakozási díj befizetésétől számított 60. nap. A határidőbe nem számít be: más szerv nyilatkozatának beszerzéséhez vagy eljárása lefolytatásához szükséges időtartam és azon időtartam, amely alatt jogszabály nem teszi lehetővé a munkavégzést, azaz az október 15. és április 15. közötti, illetve üdülő övezeti települések esetén a június 01. és augusztus 31. közötti időszak.”

25. A csatlakozási szerződés megkötését követően 2020. március 3. napján az AB-VILL Kft. kérelmet nyújtott be a Tiszavasvári Város jegyzője részére a helyi közút nem közlekedési célú igénybevételéhez szükséges hozzájárulás iránt, melynek céljaként a villamos energia biztosítását jelölte meg. A kérelem 3. pontja az igénybevétel tervezett időpontjaként 2020. március 4. napját, míg az igénybevétel befejezésének tervezett időpontját 2020. április 3. napjában jelölte meg azzal, hogy a munkavégzés 1 napot vesz igénybe. Az ABA-VILL Kft. kérelmében megjelölte, hogy az igénybevétel eredményeként a közút területén elhelyezett építmény tulajdonosa az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt., valamint kérelméhez csatolta a tervező által 2020. február 21. napján készített tervét és műszaki leírását. A kérelemre tekintettel Tiszavasvári Város jegyzője 2020. március 9. napján adta meg a közterület bontási engedélyét azzal, hogy a közterületbontással járó kiviteli munka csak 2020. március 16. és 2020. április 3. napja között végezhető el.

26. A kérelmezett 2020. március 10. napján kérelemmel fordult az ajánlatkérőhöz, mely kérelmében a vállalkozási szerződés teljesítési határidejének hosszabbítását kérvényezte és a módosított teljesítési határidőként 2020. május 31. napját jelölte meg. A kérelmezett az alábbi indokolást tette: „Az országban kialakult COVID-19 vírushelyzetre való hivatkozással az E.on közműszolgáltató korlátozza a tevékenységét, amelyről tájékoztatást küldött részünkre SMS formában. A vállalkozási szerződés szerinti kivitelezéshez megrendelt elektromos lekötést az áramszolgáltató ennek következtében nem tudja elvégezni. Amíg viszont az elektronos lekötés nem készül el az E.ON részéről, addig a hozzájuk kapcsolódó térvilágítás és kamerarendszer kialakítása sem kivitelezhető. Erre az előre nem látott vis maior helyzetre tekintettel kérjük a fennálló vállalkozási szerződés teljesítési véghatáridejének módosítását.”

27. A felek a fentiekre tekintettel 2020. március 30. napján módosították második alkalommal szerződésüket, mely módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját jelölték meg. A módosítás értelmében a szerződés 4.3. pontjában rögzített számlázási ütemezést és 6.1. pontjaiban rögzítette teljesítési határidőt az alábbiak szerint módosították:

„4.3. Vállalkozó jogosult – amennyiben igényel előleget – 1 db előlegszámla, 4 db részszámla és 1 db végszámla benyújtására.

a) az előlegszámla a szerződéskötéssel egy időben nyújtható be, a szerződésben foglalt – általános forgalmi adó nélkül számított – teljes ellenszolgáltatás 5%-ának megfelelő összegére a Kbt. 135. § (8) bekezdése alapján;

b) az első részszámla az építési munkálatok 25%-ának teljesítését követően nyújtható be,

c) a második részszámla az építési munkálatok 50%-ának teljesítését követően nyújtható be,

d) a harmadik részszámla az építési munkálatok 75%-ának teljesítését követően nyújtható be,

e) a negyedik végszámla az építési munkálatok 96%-ának teljesítését követően nyújtható be

e) a végszámla benyújtására a műszaki átadás-átvételi eljárása sikeres lezárásnak napján jogosult nyertes Ajánlattevő.

6.1. A szerződésben előírt kivitelezési munkák teljesítési határideje: 2020.05.31.”

A szerződésmódosítás 3. pontja tartalmazta a szerződés módosításának indokolását az alábbiak szerint: „A világban és így a kivitelezés helyszínén, valamint környékén kialakult koronavírus járvány miatt a közműszolgáltatók is korlátozzák a tevékenységüket, így a kivitelezési területre megrendelt elektromos lekötéssel kapcsolatban az E.ON Zrt., mint energia szolgáltató jelezte, hogy az előre megadott határidőre nem tudja elvégezni a tér ellátásához szükséges elektromos ellátás lekötését. A lekötés határideje egyelőre ismeretlen, arról még tájékoztatást sem tudtak adni. Erről csak egy SMS formájában tájékoztatták a Vállalkozót, további egyeztetési lehetőséget nem biztosítottak. Ennek következtében a Vállalkozó az alábbi munkákat nem tudja elvégezni: térvilágítási oszlopok és lámpák elhelyezése, valamint a térfigyelő kamerák elhelyezése ezekre a lámpaoszlopokra. Ennek költsége hozzávetőlegesen 1.630.000,- Ft + Áfa, ami az szerződés szerinti beruházási összköltség 4%-a. A beruházás befejezése a Feleken kívül álló, előre nem látható, vis maior helyzet kialakulása miatt nem megvalósítható. Mivel a Vállalkozó a feladatát rajta kívül álló ok miatt nem tudja maradéktalanul teljesíteni és ez által a végszámlát benyújtani, így a Megrendelő további részszámlázási lehetőséget biztosít részére.”

28. A fentieket követően az ajánlatkérő által 2019. november 22. napján megrendelt gázcsanak eltávolítása (leágazás szanálása) 2020. április 21. napján a TIGÁZ Zrt. részéről megtörtént.

29. A kérelmezett 2020. május 22. napján a kivitelezést készre jelentette, az átadás-átvételi eljárás 2020. május 29. napján zárult le. Az átadás-átvételi jegyzőkönyv tanúsága szerint sem pótmunka, sem többletmunka megrendelésére nem került sor.

30. A hivatalbóli kezdeményező végül a lefolytatott ellenőrzése eredményekét 2020. november 10. napján a két szerződésmódosítással összefüggésben – kizárólag a teljesítési határidő módosításával összefüggésben – szabálytalansági eljárás megindításáról döntött.

A hivatalbóli kezdeményezés

31. A hivatalbóli kezdeményező, mint a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet 2021. január 5. napján jogorvoslati eljárás lefolytatására irányuló kezdeményezést nyújtott be a Döntőbizottsághoz. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást 2021. január 6. napján megindította.

32. A hivatalbóli kezdeményező a vélt jogsértést a felek szerződésmódosításaival összefüggésben állította. Előadta, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett között 2019. szeptember 9. napján létrejött vállalkozási szerződés 6.1. pontja szerint a kivitelezési munkák teljesítési határideje a szerződés mindkét fél által történő aláírását követő 120 nap (azaz jelen esetben 2020. január 7. napja) volt. A felek a vállalkozási szerződést első alkalommal 2019. december 23. napján módosították a teljesítési határidő tekintetében, majd második alkalommal 2020. március 30. napján, a teljesítési határidő és a számlázási feltételek vonatkozásában. Az ajánlatkérő az első szerződésmódosítását a Kbt. 141. § (6) bekezdésére, valamint az ajánlatkérő utóellenőrzés során 2020. május 14. napján tett nyilatkozatában a Kbt. 141.§ (4) bekezdés c) pontja szerinti feltételek fennállására, míg a második szerződésmódosítás esetében kizárólag a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjára alapította. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint ugyanakkor a szerződésmódosítások indokolásaiban részletezett okok, nem tekinthetőek nem lényeges-, illetve az ajánlatkérő által kellő gondossággal mellett előre nem látható körülményeknek sem az alábbiak szerint.

33. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy az első szerződésmódosításban rögzítettek alapján a közműszolgáltató nem megfelelő tájékoztatása következtében csak 2019. novemberében derült fény arra, hogy a gázszolgáltatás végleges megszüntetésére vonatkozóan 2019. augusztus 9. napján – azaz az ajánlatok bontásának napján – leadott megrendelés a lebontott lakóépület korábbi gázellátását biztosító gázcsonk visszabontására nem, csak a gázmérő leszerelésére és ledugózására terjed ki, a gázcsonk visszabontását külön kell megrendelni a szolgáltatótól, és noha az utóbbi megrendelésére 2019. november 22. napján sor került, a visszabontást a közműszolgáltató a szerződésmódosítás időpontjáig (azaz 2019. december 23. napjáig) nem végezte el, ami akadályozta a csapadékvíz elvezető rendszer beépítését és a térburkolat végleges beépítését. Erre, továbbá a beállt fagyos és csapadékos időjárásra tekintettel a teljesítés határideje 2020. március 31. napjáig meghosszabbításra került, azaz az eredetileg 120 napos teljesítési határidő további 84 nappal meghosszabbodott.

34. A szerződésmódosításban foglaltak kapcsán kiemelte, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésekor az ajánlatkérőnek minden, a felhívás, a dokumentáció és a szerződéstervezet összeállításához szükséges kérdést végig kell gondolnia, továbbá az előkészítés során ajánlatkérőnek kellő gondossággal kell eljárnia, ennek körében törekednie kell a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére is. Álláspontja szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítése során nem ennek megfelelően járt el, mivel csak az ajánlattételi határidő lejártának napján rendelte meg a gázszolgáltatás megszüntetését a szolgáltatótól, továbbá nem győződött meg arról sem, hogy ezen megrendelése alapján valamennyi, a későbbi kivitelezési munkát esetlegesen akadályozó körülmény elhárításra kerül-e, noha maga a gázszolgáltatás megszüntetésére vonatkozó megrendelőlap is tartalmazta, hogy a gázszolgáltatás megszüntetésére vonatkozó megrendelés egyes tevékenységek elvégzésére (pl. gázmérő előtti vezeték nyomásmentesítése) nem terjed ki. A közbeszerzési eljárás nem megfelelő előkészítéséből eredő késedelem, az ajánlatkérő ezzel kapcsolatos mulasztása pedig nem alapozza meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek fennállását.

35. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott arra is, hogy a szerződésmódosítás utólagos ellenőrzése során az ajánlatkérő által benyújtott dokumentumok alapján kérdéses az is, hogy a szerződés módosításának elsődleges indoka, szükségessége ténylegesen a gázközmű szolgáltató ajánlatkérő által hivatkozott nem megfelelő tájékoztatása és a gázcsonk visszabontásának elmaradása lett volna. Ugyanis a műszaki ellenőr 2020. május 11. napi keltezésű nyilatkozata alapján a második módosított határidő megállapításának idején a kivitelezés 96%-os készülségen állt, a rendelkezésre álló építési alnapló pedig szintén arra utal, hogy a csapadékvíz elvezetési munkálatok már a gázcsonk 2020. április 21. napi visszabontását megelőzően is végezhetőek voltak.

36. Hivatkozott arra is, hogy a szerződésmódosítás indoklásában hivatkozott időjárási körülmények (fagyos és csapadékos időjárás) szintén nem minősülnek a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti előre nem látható körülménynek. Álláspontja szerint a 2019. augusztus 1. napján 120 napos teljesítési határidővel megindított közbeszerzési eljárás esetén az ajánlatkérőnek számolnia kellett az őszi-téli időszakra jellemző időjárási körülményeknek a kivitelezésre való várható hatásaival. A közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló, a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatójában foglaltak értelmében pedig a teljesítés határideje a Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) pontjára történő hivatkozással csak a különösen kedvezőtlen, előre nem látható időjárási viszonyok esetén

módosítható. Ezek esetleges fennállására vonatkozó adat ugyanakkor nem áll rendelkezésre. A Kbt. 50. § (2) bekezdés g) pontjára is figyelemmel a szerződés időtartama vagy a teljesítési határidő pedig a szerződés lényeges érdemi feltételének minősül. Álláspontja szerint az ajánlattételi felhívásban 120 napban meghatározott teljesítési határidő több mint felével (azaz 84 nappal) történő meghosszabbítása az ajánlattevők körében az ajánlattételi szándékot, illetve az ajánlati árakat befolyásolhatta, figyelemmel arra, hogy az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő feltételeket eredményezett, így annak kapcsán a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti jogalap fennállása sem állapítható meg.

37. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a második szerződésmódosítás esetében a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti előre nem láthatóság követelményének megvalósulása szintén nem alátámasztott. Ezen szerződésmódosításban rögzítettek alapján az ajánlatkérő a járványügyi helyzet, illetve az áramszolgáltató késedelme indokolta a teljesítési határidő ismételt meghosszabbítását, további 61 nappal, 2020. május 31. napjáig. E módosítás – mértékére tekintettel, továbbá figyelemmel a teljesítési határidő korábbi meghosszabbításának tényére is – szintén lényeges módosításnak tekinthető. Álláspontja szerint a közbeszerzési eljárás megfelelő előkészítése esetén ezen módosítás elkerülhető lett volna, ugyanis a teljesítés eredeti szerződéses feltétel szerinti, 120 napon belüli – azaz 2020. január 7. napjáig való – megtörténte esetén a 2020. márciusi járványügyi helyzet nem lett volna befolyással a teljesítési határidőre.

38. Az sem állapítható meg minden kétséget kizáróan, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltaknak a kivitelezés elektromos munkálatai körében megfelelően eleget tett volna, figyelemmel arra, hogy csak az eredeti teljesítési határidő lejártát követően, 2020. február 11. napján kötött hálózati csatlakozási szerződést az áramszolgáltatóval. Ezen szerződés pedig tartalmazta, hogy a közcélú hálózat rendelkezésre állásának időpontja a hálózati csatlakozási szerződés hatályba lépésétől, vagy a csatlakozási díj befizetésétől számított 60 nap, mely határidőbe nem számít bele azon időtartam, mely alatt jogszabály nem teszi lehetővé a munkavégzést, azaz az október 15. és április 15. közötti időszak. Szintén a közbeszerzési eljárás nem megfelelő előkészítésére utal, hogy a villamos energia ellátás biztosításához szükséges közterületbontási engedély kiadására a tervező által csupán 2020. február 21. napján – azaz az eredeti teljesítési határidő lejártát követően – készített terv és műszaki leírás alapján került sor.

39. A hivatalbóli kezdeményező mindezen tényekre tekintettel kérte a vizsgálat lefolytatását, valamint a Kbt. 28. § (1) bekezdése, a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja, valamint a Kbt. 141. § (6) bekezdése megsértésének megállapítását mindkét szerződésmódosítás kapcsán.

Az ajánlatkérő észrevétel

40. Az ajánlatkérő a 2021. január 11. napján kelt észrevételében a két szerződésmódosításainak jogszerűségét állította és kérte a nyilatkozatában foglaltak figyelembevételét a döntés meghozatala során.

41. Az ajánlatkérő az első szerződésmódosítása tekintetében előadta, hogy a területen lévő gázközmű teljes megszüntetését az önkormányzat 2019. augusztus 9. napján megrendelte a Tigáz Zrt.-től, egy hónappal a szerződéskötést megelőzően. Az önkormányzat a kivitelezés megkezdését megelőzően kellő időben rendelte meg. Mivel azonban a megszüntetés földvezetéket érintett, nem volt szükség közterületbontásra, így csak később, a kivitelezés

olyan fázisba észlelte ajánlatkérő azt, hogy a Tigáz Zrt. által elvégzett munka nem az ajánlatkérő szándéka szerinti teljes megszüntetés volt. Ekkor felvette a kapcsolatot a Tigáz Zrt-vel, ahol azt a tájékoztatást kapta, hogy a teljes visszabontást külön meg kell rendelni, de erre a Tigáz Zrt. belső eljárásrendje nem tér ki és erre nincs külön formanyomtatvány. A közműszolgáltató honlapján sem található ehhez szükséges külön nyomtatvány, kizárólag az, amelyet előzetesen már benyújtott és megrendelt, ezért joggal feltételezte, hogy mindent megtett a teljes megszüntetés érdekében.

42. A tájékoztatást követően a meghatalmazott tervező személyesen kereste fel az ügyfélszolgálatot, hogy megrendelje a leágazó vezeték szanálását. A Tigáz Zrt. 2020. április 21. napján végezte el a szanálási munkát, az ennek során kiadott felmérési napló igazolja a megrendelés dátumát, mely 2019. november 22. napja volt. Mivel azonban a Tigáz Zrt. nem járul hozzá a fagyos földben történő munkavégzéshez, ezért vált szükségessé a 84 napos határidő hosszabbítás. A kérelmezett 2019. december 3. napján kezdeményezte a szerződésmódosítást, tekintettel arra, hogy a 2019. november 22. napi megrendelést a Tigáz Zrt. a kezdeményezésének kelte napjáig nem teljesítette, és ez megakadályozta a beruházás határidőre történő befejezését. Így mivel ez a feleken kívül álló ok következett be, ezért a szerződésmódosítás 2019. december 23. napján megtörtént.

43. Az ajánlatkérő a második szerződésmódosítása tekintetében előadta, hogy ezen módosítás indoka visszahat az első szerződésmódosításkor fellépő körülményekre, ugyanis ezáltal, a komplett beruházás kivitelezésének ütemezése megváltozott, így a feleken kívülálló okok miatt ismét szükségessé vált a szerződés módosítása. A kérelmezett ugyanis a villanyszerelési munkákat a Tigáz Zrt. késedelme miatt nem tudta időben elkezdni. Az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.-vel 2020. február 11. napján megkötésre került a hálózati csatlakozási szerződés, mely a módosított teljesítési határidőt tekintve kellő időben megtörtént. Az ajánlatkérő helyi rendelete alapján azonban november 15. napja és március 15. napja közötti időszakban közterület bontási engedélyt nem lehet kiadni. Tekintve, hogy az amperbővítéshez, illetve a térvilágítás és kamerák felszereléséhez szükséges áram biztosítása miatt közterületbontás szükséges, így azt leghamarabb 2020. március 16. napjától lehetett engedélyezni, mely engedély kiadásra került. Ezen időszakban azonban a világméretű COVID-19 járvány elleni védekezés során Magyarország Kormánya veszélyhelyzetet rendelt el, melynek következtében a közműszolgáltatók korlátozták tevékenységüket. Erre hivatkozással az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. jelezte, hogy a megadott határidőre nem tudja elvégezni a megrendelt munkát, melyet egy vállalkozó részére küldött SMS-ben jelzett, mely SMS ugyanakkor törlésre került és azt az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. külön bekérésére sem tudta visszaállítani rendszerüzenet révén. Az ajánlatkérő külön felhívásra ugyanakkor az áramszolgáltató felé történő igénybejelentésének napját igazolni nem tudta, mivel a papír alapon tett igénybejelentéséről másolatot nem készített. Ugyanakkor hivatkozott a 2019. október 9. napján kelt áramszolgáltatói tájékoztatásban foglaltakra, melynek értelmében az újabb igénybejelentését 90 napon belül kellett megrendelnie, mely megtörtént és ennek eredményeként került sor végül a hálózati csatlakozási szerződés megkötésére.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

44. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a vizsgált közbeszerzési eljárását 2019. szeptember 1. napján indította meg, így a Döntőbizottság a jelen jogorvoslati eljárás során a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezéseire volt figyelemmel.

45. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakra tekintettel abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő 2019. december 23. napján és 2020. március 30. napján tett szerződésmódosításai a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának, valamint a Kbt. 141. § (6) bekezdésének a megsértését eredményezték-e, illetve a módosításokat eredményező okok fennálltára tekintettel felmerülhet-e a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltak megsértése.

46. A Döntőbizottság előrebocsátja, figyelemmel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező a második szerződésmódosítás kapcsán a számlázási ütemezés tekintetében tett módosítás ellen nem emelt kifogást, kezdeményezésében kizárólag a teljesítési határidő módosításának jogszerűségét vitatta, így a Döntőbizottság mindkét szerződésmódosítás tekintetében kizárólag azt vizsgálhatta, hogy az ajánlatkérő által megjelölt okok megalapozhatták-e a teljesítési határidő módosításának jogszerűségét.

47. A Döntőbizottság döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (1)-(2) és (7) bekezdései szerint:

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 3. § 22. pontja szerint:

E törvény alkalmazásában:

22. közbeszerzés előkészítése: az adott közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet- és piacfelmérés, előzetes piaci konzultáció, a közbeszerzés becsült értékének felmérése, a közbeszerzési dokumentumok előkészítése.

A Kbt. 28. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást - a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel - megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet - beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható - védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

A Kbt. 50. § (2) bekezdés g) pontja szerint:

(2) A közbeszerzési eljárást megindító felhívás tartalmazza különösen:

g) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét.

A Kbt. 115. § (1) bekezdése szerint:

(1) Ha az építési beruházás becsült értéke nem éri el a háromszázmillió forintot, az ajánlatkérő – választása szerint – a közbeszerzési eljárást lefolytathatja a nyílt vagy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás nemzeti eljárásrendben irányadó szabályainak a jelen §-ban foglalt eltérésekkel történő alkalmazásával is, kivéve ha a beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott és Magyarország országhatárán átnyúló projekttel kapcsolatos. Az ajánlatkérő akkor alkalmazhatja az e § szerinti eljárást, ha a tisztességes verseny biztosításához e törvény által megkövetelt, megfelelő számú alkalmas gazdasági szereplőről van tudomása. Az ajánlatkérő az e bekezdés szerinti értékhatárt el nem érő értékű beszerzését is megvalósíthatja a 112. § (1) bekezdés a) pontja szerint hirdetménnyel, vagy a 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti szabályoknak megfelelően összefoglaló tájékoztatással vagy hirdetménnyel meghirdetett közbeszerzési eljárás útján. A nyílt eljárás szabályainak alkalmazása esetén a (2)-(4) és (6)-(7) bekezdésben foglaltak, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás szabályainak alkalmazása esetén az (5)-(7) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

A Kbt. 141. § (1)-(2) bekezdései szerint:

(1) Ezen alcím rendelkezéseit alkalmazni kell a szerződés felek - vagy az erre jogosult valamelyik fél - általi módosítására, valamint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változására (a továbbiakban együtt: szerződésmódosítás).

(2) A szerződés - a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke - nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át; valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

A Kbt. 141. § (4) bekezdése szerint:

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke - azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

- ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;
- cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;
- cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

A Kbt. 141. § (6) és (8) bekezdései szerint:

(6) A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

- a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;
- b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy
- c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

(8) A szerződés az e §-ban foglalt eseteken kívül csak új közbeszerzési eljárás eredményeként módosítható. Amennyiben a szerződés módosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a módosítás a 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: Irányelv) preambuluma (109) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

(109) Előfordulhat, hogy az ajánlatkérő szervek olyan külső körülményekkel szembesülnek, amelyeket a szerződés odaítélésekor nem láthattak előre, különösen, amikor a szerződés teljesítése hosszabb időszakot ölel fel. Ilyen esetben szükség van bizonyos fokú rugalmasságra, hogy a szerződést – új közbeszerzési eljárás nélkül – ezekhez a körülményekhez igazítsák. Az „előreláthatatlan körülmények” kifejezés olyan körülményekre utal, amelyeket az ajánlatkérő szerv – figyelembe véve a rendelkezésére álló eszközöket, az adott projekt természetét és jellemzőit, a szóban forgó terület jó gyakorlatát, valamint az eredeti odaítélés előkészítése során elköltött források és a várható érték közötti megfelelő viszony biztosításának az igényét – az eredeti odaítélés ésszerűen gondos 12 előkészítése ellenére sem láthatott előre. Ugyanakkor ez nem érvényes azokban az esetekben, amikor a módosítás a beszerzés általános jellegének megváltozását eredményezi, például azáltal, hogy a megvalósítandó, illetve beszerzendő építési beruházásokat, árukat vagy szolgáltatásokat valami mással helyettesítik, vagy alapvetően megváltoztatják a beszerzés fajtáját, mivel ilyen helyzetben feltételezhető az eredményre gyakorolt hatás.

Az Irányelv 72. cikk „A szerződések módosítása azok időtartama alatt” rendelkezése többek között a következőket rögzíti:

(1) A szerződések vagy keretmegállapodások ezen irányelvvel összhangban új közbeszerzési eljárás nélkül módosíthatók az alábbiak közül bármely esetben:

c) amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- i. a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket egy kellő gondossággal

eljáró ajánlatkérő szerv nem láthatott előre;

ii. a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

iii. az árnövekedés nem haladja meg az eredeti szerződés vagy keretmegállapodás értékének 50%-át. Ha több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését.

48. A polgári jogi szerződésekkel ellentétben a közbeszerzési szerződések módosítására szigorú szabályok vonatkoznak annak érdekében, hogy a felek a módosítás által ne kerüljék ki a közbeszerzési szabályokat. A Kbt. 141. §-a foglalja össze a szerződésmódosítással kapcsolatos feltételeket, mely szabályrendszer 2014/24/EU irányelv mentén került kialakításra. Ennek értelmében a közbeszerzési szerződések módosítása három esetkörben lehetséges: a Kbt. 141. § (2) bekezdésében megjelenő „de minimis” jogalapra tekintettel, a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti nem lényeges módosítások körére, illetve a Kbt. 141. § (4) bekezdésében meghatározott körülmények fennállására alapítottn.

49. A Kbt. 141. § (6) bekezdése szerint a közbeszerzési szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges, és mindig lényegesnek kell tekinteni a módosítást, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg – többek között akkor is, ha a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg. Mindezek értelmében a szerződésmódosításnak érdemi feltételeket kell érintenie és azokat lényegesen eltérő módon kell megállapítania az eredeti feltételekhez képest. A Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) alpontja szerinti feltétel jogszerű alkalmazhatósága abban az esetben merül fel, amennyiben a szerződésmódosítás a Kbt. 141. § (6) bekezdésének nem felel meg. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában megjelenő feltételeknek azonban együttesen kell fennállnia, bármely feltétel hiánya megdönti a szerződésmódosítás jogszerűségét.

50. A Döntőbizottság több határozatában is rámutatott már arra, hogy a Kbt.-ben meghatározott jogalapok fennállta ténykérdés, a módosítás jogszerűségi vizsgálatát ezért valamennyi, a 141. §-ban foglalt rendelkezés figyelembe vételével el kell végezni, függetlenül attól, hogy a kezdeményező melyik rendelkezésre alapítottn kezdeményezte a jogorvoslati eljárást, illetőleg az ajánlatkérő a szerződésmódosításról milyen okra hivatkozott. Ebből következően a szerződésmódosítás bármelyik esete fennáll, a szerződés módosítása nem tekinthető jogszerűtlennek.

51. A rendelkezésre bocsátott dokumentumok áttekintését követően megállapítható volt, hogy az ajánlatkérő a tárgyi beruházása keretében egy többfunkciós közösségi tér kialakítását célozta meg, melynek keretében célként a zöldterület növelését, fitness-kondipark kialakítását, valamint mobil színpad kihelyezésének lehetőségét biztosító terület kialakítását kívánta megvalósítani az érintett területen elhelyezkedő épületek (úgy mint lakóépület és melléképület) elbontását követően. Mindezek mellett a kivitelezés részét képezte a napelemes közvilágítási kandeláberek, illetőleg térfelügyelő kamerák telepítése, mely a vállalkozó oldalán jelent meg, mint teljesítendő feladat. A műszaki dokumentumok áttekintését követően az is megállapítható volt, hogy a lakóépület tényleges bontását megelőzően a közművek – úgymint elektromos, víz-szennyvíz, földgázvezeték bontása, illetve a hálózatról történő – lekötésről az ajánlatkérő volt köteles gondoskodni, illetve a projekt teljesítéséhez szükséges elektromos hálózat kiépítése is szintén az ajánlatkérő feladatkörébe eső tevékenység volt.

52. Az ajánlatkérő és a kérelmezett 2019. szeptember 9. napján vállalkozási szerződést (a továbbiakban: szerződést) kötött a tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként, melyet mindösszesen két alkalommal módosítottak. A módosítás – többek között – a teljesítési határidőt érintette úgy, hogy a szerződésben meghatározott 120 nap előbb 84 nappal, majd később további 61 nappal meghosszabbításra került. Tényként megállapítható volt, hogy a szerződő felek mindkét szerződésmódosítás esetében előre nem látható esemény bekövetkeztére hivatkoztak, melyet egyrészt a Tigáz Zrt.-től megrendelt feladat nem megfelelő teljesítésében, másrészt a 2020. év márciusától fennálló pandémia miatti E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. késedelmes feladatellátásában jelöltek meg. Az ajánlatkérő az első szerződésmódosításához fűzött indoklásában a gázcsatlakozás teljes visszabontásának hiányára alapította a teljesítési határidő módosítását, ugyanis csak 2019. novemberében szembesült a kérelmezett tájékoztatása alapján azzal, hogy a földgázszolgáltatás teljes megszüntetése körében a Tigáz Zrt. csak és kizárólag a lakóépületben található gázóra leszereléséről, dugaszolásáról gondoskodott, de ezzel egyidőben a gázcsonk megszüntetésére nem került sor. Figyelemmel arra, hogy a gázcsatlakozás teljes visszabontásának megrendelése felől külön kellett az ajánlatkérőnek gondoskodnia – melyről korábban állítása szerint tájékoztatást a szolgáltatótól nem kapott –, de az általa elindított folyamatok egészen 2019. december elejéig válaszadás nélkül maradtak, így indokoltnak látta a teljesítési határidő módosítását. Mivel a csapadékvíz elvezető rendszer és a térköburkolat végleges beépítése a gázcsonk elbontásának hiányára tekintettel az előirányzott teljesítési határidőben (2020. január 7. napja) tehát megvalósulni nem tudott, így a felek a szerződés teljesítési határidejét – az időjárás viszonyosságára is hivatkozással – 2020. március 31. napjáig hosszabbították meg. Az ajánlatkérő e körben a módosítást nem értékelte lényegesnek és a 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja mellett a módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (6) bekezdését jelölte meg. Az ajánlatkérő a második szerződésmódosításához fűzött indoklásában a tér kialakításában szerepet játszó elektromos ellátás lekötésének késedelmességére hivatkozással irányozta elő a teljesítési határidő módosítását, melynek körében azt is kiemelte, hogy a módosítás időpontjában (azaz 2020. március 30. napján) egyelőre ismeretlen, hogy a szolgáltató a megrendelt feladat ellátása felől mikor fog gondoskodni. Mindezek figyelembevételével a felek a teljesítési határidőt 2020. május 31. napjára módosították, és az ajánlatkérő e körben vis maior helyzetre hivatkozva a módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját jelölte meg.

53. A hivatalbóli kezdeményező vitatta a két szerződésmódosítás tekintetében előadott okokra alapított szerződésmódosítások jogszerűségét. Álláspontja szerint ugyanis az ajánlatkérő oldalán fennálló és a két közműszolgáltatóra alapított hivatkozási alap felveti az eljárás nem megfelelő előkészítésének kérdését is, ezzel pedig kizárt az ajánlatkérő által megjelölt szerződésmódosítási jogalapok jogszerű alkalmazásának lehetősége.

54. Az első szerződésmódosítás tekintetében egyrészt a gázszolgáltatás megszüntetésére tett intézkedést találta késedelmesnek, mivel azt az ajánlatkérő az ajánlatok bontásának napján rendelte meg és a leadott megrendelőlap egyértelműen tartalmazta, hogy az ajánlatkérőnek a gázmérő előtti vezeték nyomásmentesítés megrendelése felől külön kell gondoskodnia. Másrészt nem látta alátámasztottnak a módosítás elsődleges indoklását, miszerint a gázcsonk visszabontása nélkül a csapadékvíz elvezetési munkák miként nem voltak elvégezhetőek, figyelemmel arra, hogy a 2020. április 21. napján végzett szanalízisát megelőzően 2020. március 30. napján a kivitelezés 96%-os készültségi fokon állott a műszaki ellenőr 2020. május 11. napján kelt nyilatkozata szerint. Mindezt erősíti az építési napló bejegyzése is, miszerint egyértelműen történtek munkálatok a csapadékvíz elvezetése tekintetében a gázcsonk visszabontását megelőzően is. Mindezek mellett pedig az időjárási körülményekre

történő hivatkozási alapot sem látta megfelelőnek, hiszen az eredeti teljesítési határidő is az őszi-téli időszakra jellemző időjárási körülményekkor teljesültek volna, így ezen esetkör sem értékelhető előre nem látható körülményként. A teljesítési határidő módosítása pedig lényeges körülményként értékelendő, melynek ellenkezőjét az ajánlatkérő által előadott indokok sem annulálják. A hivatalbóli kezdeményező a második szerződésmódosítás tekintetében az elektromos munkálatok körében tett ajánlatkérői intézkedést találta késedelmesnek, ugyanis a csatlakozási szerződés aláírására egyrészt 2020. február 11. napján került sor, másrészt a villamos energia ellátás biztosításához szükséges közterületbontási engedély kiadásához szükséges terv és műszaki leírás csupán 2021. február 21. napján került elkészítésre a tervező által. Így amennyiben az ajánlatkérő a feladatok teljesítése felől határidőben gondoskodott volna, úgy a 2020. márciusi járványügyi helyzet nem gyakorolt volna hatást a teljesítési határidőre, azaz az eljárás megfelelő előkészítésével ezen módosítás elkerülhető lett volna. Mindezek okán tehát a második szerződésmódosítás esetében sem látta fennállónak az előre nem láthatóságot, mint a módosításra jogszerű alapot teremtő körülményt. Az ajánlatkérő ezzel szemben arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint kellő időben gondoskodott egyrészt a gázszolgáltatás megszüntetése felől és tájékoztatás hiányában joggal feltételezte, hogy a megrendelt megszüntetés teljeskörű. Amint pedig a tudomására jutott, hogy a gázcsanak elbontása nem történt meg, úgy annak külön megrendelése felől azonnal gondoskodott, melynek szanálása azonban csak 2020. április 21. napján történt meg. Mindezek mellett az áramszolgáltatóval 2020. február 11. napján megkötött hálózati csatlakozási szerződés is a 2020. március 31. napjára módosított teljesítési határidőhöz képest határidőben történt, de a közterület bontási engedélyét november 15. és március 15. napja között a helyi rendelet értelmében nem lehet kiadni. A módosított teljesítési határidő alatt azonban Magyarország Kormánya által elrendelt veszélyhelyzet okán a közműszolgáltatók tevékenységüket korlátozták, így az áramszolgáltatótól megrendelt munka sem tudott március 31. napjáig teljesülni. Mindezen körülmények azonban előre nem látható és a feleken kívül álló okként voltak értékelhetők.

55. A Döntőbizottság előjáróban rögzíti, hogy a hivatalbóli kezdeményező – figyelemmel a szerződésmódosítások indokolásaira és az ellenőrzés során tett ajánlatkérői nyilatkozatokra – a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja tekintetében állította a szerződésmódosítások jogsértő voltát és rámutatott arra, hogy a teljesítési határidő módosítását nem lehet nem lényeges körülményként értékelni. Mindezek mellett mindkét szerződésmódosítás tekintetében vitatta a Kbt. 141. § (6) bekezdésének fennálltát, illetve kiemelte, hogy a módosításokat eredményező helyzet kialakulása feltételezheti az eljárás nem megfelelő előkészítésének megvalósulását is. A Döntőbizottság mindezekre tekintettel egyrészt megvizsgálta a szerződésmódosításokhoz vezető körülményeket, illetve azt, hogy az ajánlatkérő által előadottakra tekintettel a módosítások jogszerű volta ténylegesen megítélhető-e a Kbt. 141. § (6) bekezdése, illetve a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerint, majd vizsgálta a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésének lehetőségét.

56. A Döntőbizottság a fentiekben előadottakra tekintettel elsőként a szerződésmódosítás lényeges minősége körében foglalt állást. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. 141. § (6) bekezdés második mondata szerint a szerződésmódosítás lényeges, ha az az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. Hangsúlyos, hogy a Kbt. 50. § (2) bekezdés g) pontja szerint a szerződés időtartama vagy a teljesítés határideje olyan lényeges érdemi körülménynek minősíti, amelyet a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban rögzíteni szükséges. A közbeszerzési szerződésben megjelenő teljesítési határidő tehát a fentebb hivatkozott rendelkezések okán lényeges érdemi feltételeknek minősülnek. A jelen ügyben minden kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a felek által 2019.

szeptember 9. napján megkötött szerződés – igazodva a közbeszerzési dokumentumokhoz – 120 napot határozott meg a feladatok teljesítésére. Mindezek alapján a kérelmezett a szerződését 2020. január 7. napjáig lett volna köteles teljesíteni. A felek ezen időpontot előbb 84 nappal, majd utóbb további 61 nappal meghosszabbították, ezáltal a teljesítési határidő előbb 2020. március 31. napjára, majd 2020. május 31. napjára módosult. Így a korábban 120 napra tervezett teljesítési határidő további 145 nappal meghosszabbodott, azaz a kérelmezettnek mindösszesen 265 nap állt rendelkezésére a szerződéses feladatok teljesítésére, az eredeti 120 naphoz képest. Mindez pedig azt jelentette, hogy a szerződés lényeges feltételét a felek igen jelentős mértékben változtatták meg, így a módosítások nem voltak nem lényegesnek tekinthetők. A Döntőbizottság megítélése szerint tehát az érintett szerződésmódosítások esetében nem volt helye a Kbt. 141. § (6) bekezdésének alkalmazására, tekintettel arra, hogy teljesítési határidő az eredeti teljesítési határidő többszörösére történő emelkedése az alapszerződéshez képest lényegesen eltérő érdemi feltételeket eredményezett.

57. A Döntőbizottság ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a módosítás a Kbt. mely egyéb rendelkezésére tekintettel minősülhet jogszerűnek. Habár az ajánlatkérő az első szerződésmódosítását a Kbt. 141. § (6) bekezdésében foglaltakra alapította, ugyanakkor a hivatalbóli kezdeményező előtt folyamatban volt eljárás során – a második szerződésmódosításához hasonlóan – e körben is hivatkozott a Kbt. 141. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennálltára, mely álláspontját a jogorvoslati eljárás során is fenntartotta. A hivatalbóli kezdeményező azonban mindkét szerződésmódosítás tekintetében cáfolta a jogszabály szerinti konjunktív feltételek közül is a Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) pontja szerinti feltétel fennállását, valamint a felmerült körülmények okán mindkét esetben az ajánlatkérői késedelemre mutatott rá. Az ajánlatkérő a módosításokat eredményező kiváltó okok körében lényegében a kivitelezés során felmerült nem várt akadályokra, továbbá az első szerződésmódosítása tekintetében a kedvezőtlen időjárási körülményekre is, a második szerződésmódosítása tekintetében pedig a koronavírus járvány okozta veszélyhelyzettel összefüggő közműszolgáltatói késedelemmel is indokolta a módosítások általa megjelölt jogszabálynak való megfeleléseit.

58. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására olyan körülményeket kell igazolnia, amelyek egyrészt szükségessé teszik a módosítást, másrészt kellő gondossággal eljárva sem láthatott előre. A döntőbizottsági és a bírósági gyakorlat több esetben is rámutatott arra, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) alpont szerinti előre nem láthatóság a szerződés megkötésének időpontjára, illetve a szerződést megelőző előkészítési szakaszra vonatkozatható, ekként a szerződésmódosítás jogszerűségének vizsgálata során nem hagyható figyelmen kívül, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítése során kellő gondosságot tanúsította-e. Az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására olyan körülményeket kell tehát igazolnia, amelyeket kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre.

59. Az ajánlatkérő mindvégig azt hangsúlyozta, hogy kellő időben gondoskodott egyrészt a földgázvezeték megszüntetése felől, másrészt a lehetőségekhez képest szintén időben gondoskodott az elektromos munkálatok elvégzéséről, és végeredményben a második szerződésmódosításának indoka visszaható az első szerződésmódosításakor fellépő körülményekre, hiszen a komplett beruházás kivitelezésének ütemezése változott meg.

60. Az ajánlatkérő az első szerződésmódosításának indokaként a Tigáz Zrt.-től megrendelt földgázszolgáltatás végleges megszüntetése körében a szolgáltató a leágazó szanálásának mulasztására hivatkozott. Rámutatott, hogy a szerződés megkötését megelőzően gondoskodott

a földgázszolgáltatás végleges megszüntetése felől, arra azonban csak 2019. novemberében derült fény, hogy a 2019. augusztus 21. napján történt teljesítés alkalmával a gázszolgáltató a gázcsonk elbontásáról nem gondoskodott, csak a gázóra leszerelésére és dugaszolására került sor. Hangsúlyozta, hogy arról nem volt tudomása, hogy a 2019. augusztus 9. napján megrendelt teljes szolgáltatásmegszüntetés körébe a gázcsonk elbontása nem tartozik bele és ezt csak külön megrendeléssel kérhető. Erre vonatkozó tájékoztatás hiányában csak 2019. november 22. napján tudott a gázcsonk elbontása felől gondoskodni, mely azonban 2019. decemberéig se nem történt meg, sem tájékoztatást nem kapott a tekintetben, hogy az elbontás mikor tud megvalósulni. Mindezek okán vált szükségessé az első szerződésmódosítása. Áttekintve ugyanakkor a jogorvoslati eljárás során benyújtott dokumentumokat az volt megállapítható, hogy habár az ajánlatkérő kétségkívül a szerződés megkötését megelőzően – ámbár a közbeszerzési eljárás megindítása után – megrendelte a gázszolgáltatás végleges megszüntetését, mégsem tisztázott, hogy a gázcsonk elbontásának elmaradásáról az ajánlatkérő miért nem szerzett tudomást, ahogy az sem tisztázott, hogy mely okok vezettek végül az elbontás 2019. november 22. napi megrendeléséhez. Ugyanis az ajánlatkérő az első szerződésmódosításának 3.1. pontjában, mint a módosítás indokolása körében azt rögzítette, hogy „a Tigáz a gázórát leszerelte, de a gázcsonkot nem szüntette meg, azt későbbi időpontban irányozta leszerelni”. Ennek értelmében tehát tudható volt, hogy a szolgáltató 2019. augusztus 21. napján a gázcsonk bontása felől nem gondoskodott. Ugyancsak ezt erősíti az ajánlatkérő ellenőrzés során tett 2020. június 30. napján kelt nyilatkozatai is, hiszen ezen nyilatkozatában azt adta elő, hogy „a gázcsonk megszüntetését azért nem kezdtük el a vállalkozási szerződés megkötése előtt, mert a beruházás tényleges megvalósítása akkor realizálódott”, valamint „a szerződéskötés előtt még nem állt rendelkezésre olyan műszaki szakember, aki a gázcsonk megszüntetéssel kapcsolatos ügyintézését indíthatta volna”. Szintén ezen nyilatkozat tartalmazza azt is, hogy a Tigáz Zrt. által kiállított felmerésői naplóból látható, hogy „a munka megrendelése 2019.11.22-én került rögzítésre, a teljesítés időpontja pedig 2020.04.21. volt”. Mindezek okán a Döntőbizottság megítélése szerint az ajánlatkérő tisztában lehetett azzal, hogy a gázcsonk elbontása 2019. augusztus 21. napján nem történt meg. Azt pedig, hogy a csonk elbontásának külön történő megrendelése felől az ajánlatkérő csak később – nyilatkozata szerint 2019. novemberében szerzett tudomást – nem került igazolásra. E tekintetben a Döntőbizottság egyetértett a hivatalbóli kezdeményezővel abban, hogy a szolgáltatás végleges megszüntetése körében kelt megrendelőlap ténylegesen tartalmazott arra vonatkozóan információt, hogy a gázmérő előtti vezeték nyomásmentesítését és bontását-szanálását külön szükséges megrendelni, tehát ezen dokumentumból a lekötés külön történő megrendelésének szükségességéről az ajánlatkérő tájékozódhatott volna. Mindezen tényekre tekintettel az, hogy a közműszolgáltató félre-, vagy egyáltalán nem tájékoztatta volna az ajánlatkérőt, szintén nem került igazolásra.

61. A Döntőbizottság mindezek mellett a tekintetében is osztotta a hivatalbóli kezdeményező álláspontját, hogy az első szerződésmódosítás fő indoka, azaz a gázcsonk visszabontásának elmaradása, kérdéses, hogy valóban elfogadható lenne a módosítás alapjaként. Nem vitásan a felek a szerződésmódosításuk indokolásában rögzítették, hogy „a gáz csatlakozó vezeték megszüntetése, vagyis a gázcsonk visszabontása a mai napig nem történt meg, ami akadályozza a betervezett csapadékvíz elvezető rendszer beépítését és a térköburkolat végleges beépítését”. Áttekintve ugyanakkor a rendelkezésre bocsátott építési naplót mégis az volt megállapítható, hogy a lakóépület 2019. október 2. napjáig történő elbontása során és ezt követően sem történt olyan naplóbejegyzés, mely a gázcsonkot, mint akadályozó tényezőt megemlíttette volna. Ezzel ellentétben a naplóbejegyzések azt igazolták, hogy a műszaki ellenőr a munkafolyamatok kapcsán mindent rendben talált, sőt a területrendezési munkák folyamatosan zajlottak és a 2020. április 21. napi gázcsonk bontását

megelőzően is elvégzésre kerültek a csapadékvíz elvezetéssel összefüggő munkálatok. Minderre tekintettel tehát nem nyert teljes bizonyosságot az sem, hogy a gázcsonk elbontása valóban olyan mértékű akadályt jelentett volna, mely a további munkálatok – jelen esetben a csapadékvíz elvezető kialakításával és a térköburkolat beépítésével összefüggő feladatok – elvégzését is hátráltatta volna. A Döntőbizottság ez irányú megállapításának kialakítása során kifejezetten figyelemmel volt arra a tényre is, hogy a rendelkezésre álló műszaki dokumentumok – köztük a bontási tervlap és bontási műszaki leírás – nem tartalmazott arra vonatkozóan külön információt, hogy a gázcsonk megszüntetése miként történik, ahogy az sem volt meghatározva, hogy a bontandó gázcsonk helye hol található. Mindezek okán – illetve figyelemmel a naplóbejegyzésekre is – kizárólag az ajánlatkérői nyilatkozatra tekintettel nem volt megállapítható az, hogy a feladatok elvégezhetőségét a gázcsonk kibontásának hiánya miként akadályozta. A Döntőbizottság e körben rámutat, hogy a Kbt. 145. § (1a) bekezdés d) pontjában foglaltakra tekintettel a jogorvoslati eljárásban a hiányzó dokumentumok az ügyfél nyilatkozatával nem pótolhatóak. Mindezek mellett pedig kérdéses az is, hogy a bontás 2019. szeptember 17. napjával miként tudott elkezdődni és 2019. október 2. napjáig megtörténni úgy, hogy a telken kiépített teljes gázvezeték megszüntetésének és visszabontásának a tervdokumentáció műszaki leírása szerint is a bontás megkezdésének időpontjáig meg kellett volna, hogy történjen, mely azonban csak 2020. április 21. napján teljesült. A Döntőbizottság továbbá itt kívánja megjegyezni azt is, hogy az ajánlatkérő ugyan hivatkozott arra, hogy a gázszolgáltató a fagyos földbe történő munkavégzéshez nem járult hozzá, ugyanakkor ezzel összefüggésben irat szintén nem került csatolásra. Így pedig nem volt tisztázott, hogy a 2019. november 22. napi megrendelés teljesítésére miért csak közel 5 hónap múlva került sor, ahogy az sem, hogy a megrendelést követően az ajánlatkérő miért nem tett lépéseket a szolgáltató irányába, holott a szerződésmódosításba foglalt indok szerint a szolgáltató a megrendelésre „még reagált az időpont megadásával kapcsolatosan”. Mindezen tények és körülmények együttes értékelése alapján tehát a Döntőbizottság megítélése szerint a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglaltak fennállta, annak igazoltsági hiányára tekintettel nem volt megítélhető.

62. Az ajánlatkérő továbbá hivatkozott a kedvezőtlen időjárási körülményekre (úgy mint a beállt csapadékos, fagyos időjárás) is, amelyekkel kapcsolatosan rögzíteni szükséges, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítése során kialakította a tárgyi feladatok elvégzésének határidejét, mely határidőt a közbeszerzési eljárás részévé tett, azt a felhívás II.1.5) és II.2.7) pontja szerint 120 napban határozta meg. Ezen határidő kialakításakor tisztában kellett lennie azzal a ténnyel, hogy az augusztus hónapban megindított eljárása eredményeként kötött szerződés teljesítése az őszi-téli hónapokra tervezett a kivitelezés megvalósítását. A kérelmezettnek pedig az ajánlattétele során szintén tisztában kellett lennie azzal a ténnyel, hogy nyertessége esetén a szerződésben rögzített feladatokat az őszi-téli időjárási körülmények között fogja teljesíteni. A kivitelezés adott időszakában pedig sem az ajánlatkérő, sem a kérelmezett nem dokumentált szokatlan, az időszakra nem jellemző, extrém időjárást. Az építési napló bejegyzései alapján pedig megállapítható volt, hogy nem történt rendkívüli, az adott időszakban nem várható időjárási körülmény, amelyre az ajánlatkérőnek és a kérelmezettnek az ezen időszakra tervezett kivitelezés esetén nem kellett volna számítaniuk. Így tehát nem állt fenn előre nem látható időjárási körülmény, amely a szerződésmódosítást indokolhatta volna a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján.

63. Az ajánlatkérő a második szerződésmódosításának indokaként a 2020. év tavaszán bekövetkezett járványügyi helyzetre és erre tekintettel az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. késedelmes feladatellátására hivatkozott. Kiemelte, hogy lényegében az első szerződésmódosítása során átütemezett feladatok vezettek odáig, hogy a kérelmezett a

villanyszerelési munkálatokat nem tudta határidőben elvégezni, illetve kiemelte, hogy az önkormányzati helyi rendelet alapján közterület bontási engedélyt november 15. és március 15. napja között nem lehet kiadni. Figyelembe véve azonban az ajánlatkérő által 120 napban meghatározott eredeti teljesítési határidőt és azt, hogy a szerződés 2019. szeptember 9. napján került megkötésre, a becsatolt dokumentumok nem támasztották alá, hogy a második szerződésmódosítás az ajánlatkérő által megjelölt indokok alapján jogszerűen megtörténhetett volna. Ezzel összefüggésben a Döntőbizottság tekintettel volt arra, hogy az ajánlatkérő maga hivatkozott azon helyi rendeletére, mely szerint bizonyos időszakban kizárt a bontási engedély kiadhatósága. Így a szerződés körében elvégzendő feladatok azon része, mely a közterület bontását feltételezte – azaz jelen esetben az elektromos lekötést jelentő földmunkák elvégzése – legkésőbb 2019. november 14. napjáig befejezésre kellett volna, hogy kerüljön és erre tekintettel az engedélynek, illetve az engedélyhez szükséges terveknek és műszaki leírásoknak már ezen időpontot megelőzően is rendelkezésre kellett volna állniuk. Ugyanakkor nem vitásan a bontási engedély kiadása iránt az ajánlatkérő csupán 2020. márciusában tett lépéseket, és az engedély kiadhatósága szempontjából lényeges terv és műszaki leírás is csupán 2021. február 21. napján kerültek elkészítésre. Mindezen tények együttes értékelés alapján az ajánlatkérő második szerződésmódosításának indokolása körében az áramszolgáltató késedelmes feladatellátása nem alátámasztott, ahogy a járványügyi helyzetre történő hivatkozása sem. A Döntőbizottság e körben kiemeli, hogy az ajánlatkérő maga tett nyilatkozatot arra, hogy a 189 A többletfeszültség, kifizetés, három fázisra vonatkozó földkábeles szolgáltatás tekintetében az áramszolgáltató felé tett első lépését igazolni nem tudja. Erre tekintettel csak és kizárólag azon dokumentum állt a Döntőbizottság rendelkezésére, melyben az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. arról adott az ajánlatkérő részére tájékoztatást, hogy az igénybejelentése alapján a kért teljesítmény bekapcsolását vállalni tudja és igényének fenntartása esetén 90 napon belül tegyen bejelentést. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy ezen tájékoztatás 2019. október 9. napján kelt, melyet az ajánlatkérő már 2019. október 22. napján kézhez vett, így kérdéses egyrészt az, hogy erre tekintettel a hálózati szerződés megkötésére miért csupán 2020. február 11. napján került sor, másrészt az, hogy a bontási engedélyhez szükséges tervek elkészítése miért csupán 2020. február 21. napján történt meg. Hangsúlyos továbbá, hogy ahogy a gázvezetékekkel összefüggésben jelentkező akadályokat, úgy az elektromos áram bekötésének problémáját sem tartalmazták az építési napló bejegyzései, illetve nem volt igazolt, hogy a hivatkozott gázcsanak elbontásának problematikája miként befolyásolta, hátráltatta az elektromos áram bekötésével járó munkákat. Figyelemmel továbbá arra, hogy a hálózati csatlakozási szerződés tartalmazta azt is, hogy a közcélú hálózat rendelkezésre állásának időpontja a hálózati csatlakozási szerződés hatályba lépésétől, vagy a csatlakozási díj befizetésétől számított 60 nap – mely határidőbe nem számít bele azon időtartam, mely alatt jogszabály nem teszi lehetővé a munkavégzést, azaz az október 15. és április 15. közötti időszak –, így már a csatlakozási szerződés 2020. február 21. napján tudható volt, hogy a munka elvégzésére a módosított határidőben sem tud megtörténni. Mindezek okán tehát nem hivatkozhatott alappal az ajánlatkérő a ténylegesen fennálló járványügyi helyzetre és az áramszolgáltató ezzel összefüggő késedelmes munkavégzésére, mely utóbbinak tényét külön felhívásra sem tudta igazolni. Ezen tények és körülmények együttes értékelése alapján a Döntőbizottság megítélése szerint a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglaltak fennállta, annak igazoltsági hiányára tekintettel nem volt megítélhető a második szerződésmódosítás körében sem.

64. A fentebb kifejtett okok alapján a Döntőbizottság arra a megállapításra jutott, hogy a szerződésmódosításokat nem olyan körülmények tették szükségessé, melyet az ajánlatkérő előre nem láthatott, ezáltal a módosításokhoz szükséges Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja

szerinti konjunktív feltételek közül a ca) alpontban előírt feltétel egyeik esetben sem állt fenn. Minderre tekintettel a felek a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjára alapítottan egyetlen esetben sem módosíthatták volna szerződésüket.

65. A Döntőbizottság ezt követően megvizsgálta, hogy a szerződésmódosítás megfeleltethető-e a Kbt. 141. § (2) és (4) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott feltételek valamelyikének. A szerződésmódosítás körülményeire tekintettel megállapítható volt, hogy a módosítás jelen esetben a Kbt. 141. § (2) bekezdésében foglaltaknak nem volt megfeleltethető, figyelemmel arra, hogy a módosítás nem eredményezte a szerződéses érték változását. A Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel fennállta sem volt megállapítható, figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban nem vetítette előre a szerződésmódosítás pontos feltételeit és tartalmát. Mindezek mellett a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontja szerinti jogalap jogszerű alkalmazása a tárgyi eljárás körülményeire tekintettel sem állt fenn, ugyanis jelen esetben a szerződésmódosítás nem érintette az alapszerződés körében meghatározott feladatok körét.

66. A Döntőbizottság a fentebb kifejtettekkel összefüggésben továbbá rámutat, hogy a Kbt. 28. § (1) bekezdése az eljárás előkészítése tekintetében határoz meg alapvető célokat, melynek körében külön is kiemelendő, hogy e körben az ajánlatkérőnek már az eljárás előkészítése során törekednie kell a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Hangsúlyos, hogy az eljárás előkészítése során az ajánlatkérő valamennyi körülmény figyelembevételére köteles, hiszen az ezen előkészítés eredményeként kiadott közbeszerzési dokumentumok az eljárás lefolytatásához szükséges és nélkülözhetetlen döntéseket testesítik meg. Minderre tekintettel az előkészítési szakban figyelembe nem vett körülmények, mely adott esetben a közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés teljesítésének körülményeire, teljesítésére hatást gyakorolhatnak, vagy gyakorolnak, köteles számba venni. Így tehát az e körülmények figyelmen kívül hagyása, az ajánlatkérőt a szerződés teljesítésével összefüggésben terhelő feladatok késedelmissége, nem eredményezheti később a közbeszerzési szerződés teljesítési határidejének módosítását.

67. Figyelemmel az első és a második szerződésmódosításhoz vezető körülményekre a Döntőbizottság osztotta a hivatalbóli kezdeményező azon álláspontját, miszerint a szerződésmódosításokhoz az előkészítés során figyelmen kívül hagyott körülmények vezethettek, melyet alátámasztanak a tárgyi határozat 60-61. és 63. pontjai alatt rögzített körülmények. Az ajánlatkérő ezáltal nem gondoskodott az eljárása megfelelő előkészítése felől, melyet alátámaszt, hogy az ajánlatok bontását követően tett elsőként lépéseket a lakóépület bontásának megkezdését feltételező gázvezeték bontása iránt, illetve nem igazolt, hogy a kérelmezetti feladatok teljesíthetőségét feltételező elektromos munkák elvégzése felől az áramszolgáltató irányába mely időpontban intézkedett. Mindezen körülmények együttes értékelése okán a Döntőbizottság a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltak megsértését is megállapította.

68. A Döntőbizottság végezetül előrebocsátja, hogy amennyiben a kérelmezetti késedelem az ajánlatkérő eljárásának nem megfelelő előkészítése okozza, úgy arra nem a szerződésmódosítás jogintézménye szolgál orvoslásként, ugyanis ezen esetre a szerződésszegésre irányadó szerződéses előírások megfelelő alkalmazása jelenthet megoldást.

69. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a fenti indokokra tekintettel a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti jogkövetkezményt. A

Döntőbizottság nem állapította meg a szerződésmódosítások Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja szerinti semmisségét, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő a teljesítési határidő módosításával nem mellőzte a közbeszerzést.

70. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben. A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10 %-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

71. A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta tekintettel arra, hogy a felek úgy módosították a közbeszerzési szerződésüket, hogy annak jogalapja nem volt megállapítható. A Döntőbizottság a szerződésmódosítás jogsértő jellegére tekintettel azonban a kérelmezettel szemben is bírságot szabott ki, figyelemmel a Kúria Kfv.II.37.434/2017/12. számú ítéletében foglaltakra, melyben a Kúria elvi éllel mondta ki, hogy a közbeszerzési jogsértésért való felelősség objektív, a Döntőbizottságnak nem kell vizsgálnia, hogy mely okból, vagy milyen vélekedés alapján nem kerültek betartásra a közbeszerzési szabályok. A Döntőbizottság tehát a szerződésmódosítást jogsértő módon megvalósító mindkét féllel, vagyis az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben is bírságot szabott ki, mely döntésénél a Kbt. 141. § (1) bekezdése és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontjában és (4) bekezdésében foglaltakra is tekintettel volt.

72. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során értékelte a megállapított jogsértés súlyosságát, és figyelemmel volt arra, hogy a megállapított jogsértés utóbb nem volt reparálható, valamint, hogy a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között relatíve hosszabb időtartam telt el. A Döntőbizottság értékelte emellett a közbeszerzés viszonylag alacsony becsült értékét (nettó 40.810.431.-Ft), valamint azon körülményt, hogy a vitatott módosításhoz nem kapcsolódott vállalkozói díjmódosítás. A Döntőbizottság mindezek mellett értékelte az ajánlatkérő együttműködő magatartását, ugyanakkor figyelemmel volt arra is, hogy az előkészítés során figyelmen kívül hagyott körülmények vezethettek végül a szerződésmódosításokhoz, melynek kapcsán külön is megállapításra került a Kbt. 28. § (1) bekezdésének megsértése. A Döntőbizottság mindezek mellett az ajánlatkérő javára értékelte, hogy vele szemben a Döntőbizottság korábban nem szabott ki bírságot, illetve korábban nem

értékelt az ajánlatkérő terhére többszörös jogsértést. A Döntőbizottság mindezek mellett figyelembe vette azon körülményt is, hogy a jelen közbeszerzés támogatásból valósult meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve mindezen szempontok kifejezett mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben.

73. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

74. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

75. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. március 29.

Dr. Kéri Krisztina sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bankóné Nagy Helga sk
közbeszerzési biztos

Dr. Fáy Zoltán sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Járady Györgyi Hédi kamarai jogtanácsos - Pénzügyminisztérium (KRID: 235236916)
2. Dr. Sarkadi Tibor ügyvéd - Sarkadi Ügyvédi Iroda (KRID: 18947207)
3. Muki-Épker Kft. (KRID: 24900784)
4. Közbeszerzési Hatóság (kizárólag elektronikus úton)
5. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)